

משרד האוצר דוברות והסברה

כ"ה בשבט התשס"ז
13 בפברואר 2007
דב. 2007-231

ערב טוב לכולכם,

שמעתי פה היום בקשב רב את הדיון הציבורי בנושא תקציב הביטחון. אני רוצה להודות לכם, מארגני הכנס והמשתתפים, על שאתם טורחים באופן כה יסודי וענייני, להעלות על סדר היום נושאים משמעותיים וחשובים כדוגמת נושא זה.

לגבי גובה תקציב הביטחון הראוי, והשאלות הנלוות אליו, כפי שהועלו פה ע"י חלק מהנוכחים, אבחר ברשותכם שלא להתייחס היום, נוכח עבודתה של וועדת ברודט.

דומני, כי אין צורך להזכיר לכולכם את ימיה הראשונים של הממשלה ואת ימי הבחירות שקדמו להקמתה.

ימים, בהם המוזיקה הציבורית עסקה בגובה הקיצוץ בתקציב הביטחון. דיברו אז על מיליארד ועד יותר משני מיליארד, "מיותרים" שחייבים לעבור למטרות חברתיות.

אבל, כהרף עין, עברה המוזיקה "ערוץ", ונדרשנו לדון בשאלה מהו גובה התוספת לתקציב הביטחון. ואכן תקציב המדינה לשנת 2007, מגלם תוספת תקציבית של מיליארד ותשע מאות מליון ₪, בנוסף ל- שמונה מיליארד ומאתיים מליון ש"ח שהוקצו להחזר הוצאות הלחימה.

אני סבור כי יותר מכל, הטלטלה אותה עברנו, מחודש מאי ועד לשלהי שנת 2006, מלמדת אותנו, כי הדיון חייב להיות אחר.

לכן, לא יהיה זה נכון לנקוב בסכום מוגדר, ככזה אשר משקף את התקציב הנכון למערכת הביטחון.

אני מברך על קיומו של הדיון ששמענו כאן היום, כשם שבירכתי על החלטת ראש הממשלה להקים את ועדת ברודט.

אני סבור שהדרך בה אנו הולכים חשובה לא פחות מהתוצאה, בתחומים רבים ובכללם בתקציב הביטחון.

בחינה ציבורית מעמיקה של תקציב הביטחון ואופן אישורו, כסממן לתקציבים משמעותיים אחרים, הינה מהלך משמעותי וחשוב. דיון יסודי ומעמיק כפי שמבוצע על – ידכם היום וע"י החברים בוועדת ברודט, יחד עם עבודות נוספות שבוצעו זה מכבר, הם אלה אשר יאפשרו לנו - כהנהגת המדינה, לחוות דעה מקצועית ונכונה.

בכך, נוכל להגיע לכלל החלטה נכונה, בסוגית תפיסת הביטחון, בנגזרותיה התקציביות, בהשלכות תקציב הביטחון על המשק הישראלי, ובאיזון הנכון בין תקציב הביטחון ליתר הנושאים שבסדרי העדיפות של הממשלה.

בהקשר זה של שינוי שיטות העבודה שהיו נהוגות עד היום, אני רוצה להזכיר מהפכה נוספת שביצענו השנה יחד עם משרד הביטחון וזה המקום לומר תודה על העבודה המשותפת לשני המשרדים גם יחד.

לראשונה הוגש לכנסת, בצורה מפורטת ושקופה חלקו הבלתי מסווג של תקציב הביטחון.

תקציב זה, בסכום כולל של למעלה מעשרה וחצי מיליארד ש"ח, פתוח לביקורת ובחינה של הציבור. לראשונה נערך דיון פתוח לתקשורת בנושא, גם בוועדת הכספים של הכנסת ולא רק בוועדה המיוחדת לתקציב הביטחון.

אבל בכל זאת, אבקש היום לקחת חלקים ממהות הדיון המועלת פה ולבחון בדבריי שני מסרים חשובים.

לצערי המילה רפורמה, הפכה עם השנים ולא רק בתחום הביטחון, לתחליף לתוספת תקציבית ותו לא.

הצורך ברפורמות בתחומים שונים ומשמעותיים בהווה הישראלית, וכנגזרת מכך בחלק הספציפי בתקציב המדינה, קיים כבר הרבה שנים. בתוך כך מועלה שוב ושוב הצורך ברפורמה במערכת הביטחון.

נכבדי,

רפורמה, לשיטתי היא שינוי תפיסתי כולל. אין המדובר כפי שרבים היו רוצים, בליטוש "קטן" ותוספת תקציבית גבוהה. מדובר במהלך שאמור להיות משמעותי בהיקפו ובאופיו, על אופן התנהלותן של כל המערכות הציבוריות הנוגעות בדבר.

הבעיה במערכת הביטחון, בדומה למערכות אחרות אינה רק חוסר בתקציב. לכן סוגיית התקציב צריכה בשלב הראשון, לרדת משולחן הדיונים, כי בבסיסה מעוותת היא את הדיון כולו.

הדיון צריך בראשיתו לעסוק בשאלה מהו השינוי הנכון לאותה מערכת. עלינו להגדיר את תפיסת הביטחון, את עקרונות השינוי, את הדרכים לביצועו ואת אופן הבקרה על קיומו. זאת, בצד יצירת מנגנון עדכון ושינוי, כתוצאה מנסיבות בלתי צפויות.

רק לאחר התמודדות אמיתית והגדרת השינוי הראוי והנכון, ניתן לבחון את סוגיית התקציב. **התמודדות, אשר תכלול את כל הנושאים לרבות אלה המוגדרים כ"פרות קדושות".**

גבירותיי ורבותיי,

עיינתי בעבודה שנכתבה ע"י הצוותים השונים ובתשובות לשאלות מדוע עד היום רפורמה בתקציב הביטחון לא צלחה.

אני סבור, כי לכל אותן סיבות פרטניות ונקודתיות יש מאפיין אחד. **המערכת הציבורית על רבדיה השונים לעיתים לא מפנימה באמת את המילה שינוי.**

נוכחתי לדעת בתפקידי השונים כי כולם מדברים על שינוי. אבל הפרשנות השונה של כל המשתתפים, למילה שינוי, הופכת את הדיון לחסר מוצא.

לשיטתי ומבלי לדון בסוגיה התקציבית בשלב זה, השינוי בתקציב הביטחון צריך לעסוק בין היתר, בהגברת השקיפות, הגברת הבקרה האזרחית, ויצירת מערכת כללים שתבטיח ניצול מיטבי של התקציב, בצד שינוי מהותי באופן הדיון סביב תקציב הביטחון.

אם אין התאמה מלאה, בין הקצאת הכספים למימוש היעדים המרכזיים שבתפיסת הביטחון של מדינת ישראל, אחת מחוליות השרשרת כשלה.

מנגד, בצד ההכרעה על השינוי במערכת הביטחון, חשוב יהיה תמיד לזכור כי תקציב הביטחון הינו נדבך אחד, גדול ככל שיהיה, בתקציב המדינה.

תקציב המדינה הוא זה אשר משקף את סדרי העדיפויות של הממשלה על כל הרבדים השונים וביניהם, חינוך, רווחה בריאות וכיוצ"ב.

צר לי אבל אין תקציב של גם וגם האחד בהכרח בא על חשבון השני.

תקציב המדינה הוא התוצאה של המדיניות המאקרו כלכלית של מדינת ישראל. התעלמות מהתמונה הכוללת, בדיון על אחת מנדבכיה, בהכרח תפגע במטרה.

למדנו על בשרנו כי המצב הכלכלי, יציבותו של העורף ויכולתו לחזור לשגרה, הינם חלק בלתי נפרד מהחוסן הלאומי של מדינת ישראל.

רח' קפלן 1, הקריה ירושלים 91030 טל': 02-5317201 פקס': 02-5695355

שער הממשלה : www.gov.il

<http://www.mof.gov.il/dover>

הלכה למעשה, לא היינו יכולים לשאת בעקבות המלחמה, בעלויות ישירות ומיידיות בסך של כ – שניים עשר מיליארד ₪, אם לא היתה פה כלכלה יציבה.

אני סמוך ובטוח כי בכל הקשור לתקציב הביטחון, עבודתכם ועבודת וועדת ברודט יהיו דוגמא לתהליך העבודה הנכון ויביאו לכך כי ההחלטה שתתקבל בסופו של יום תהיה גם היא נכונה.

המסר השני שחשוב להשרישו במערכת הציבורית במדינת ישראל, לרבות גם בהקשר של תקציב הביטחון הוא תכנון. לצערי הרב במרבית ההוויה הציבורית התכנון נעדר מנחלת הכלל.

כלכלת ישראל בשנים האחרונות מגבשת לעצמה זהות ודרך ברורות.

מאז שנות ה- 2000 וימי המיתון הקשים, אנו מבצעים התבוננות פנימית על דרכנו. כזו, אשר באמצעותה השכלנו, להסיק מסקנות ולתקן את דרכינו.

מזה מספר שנים, עקב בצד אגודל, יצרנו סדר יום מגובש וברור. כזה, שהביא להצלחות לא מבוטלות ולהגשמת יעדים כלכליים יוצאי דופן בכל קנה מידה.

שנת 2006, והפרמטרים הכלכליים שלה, ממחישים יותר מכל, כי המדיניות הכלכלית המונהגת בישראל כיום היא נכונה.

אבל, עלינו לתכנן בקפידה את צעדינו כי יש לנו עוד המון מה לעשות גם בתחום הכלכלי, ובעיקר בתחום החברתי ובצמצום הפערים החברתיים.

עלינו להגדיר הן ברמה המאקרו כלכלית והן ברמות הפרטניות לאן אנו רוצים לחתור ומה אנו רוצים להשיג.

מדיניות כלכלית מזוגזגת בין ממשלות, לא תביא אותנו לשום מקום. תוכניות המאושרות בממשלה ומבוטלות לעיתים עם חילופי השלטון, הם הסיבה לכך כי נמשיך לדרוך בתחומים רבים במקום.

רח' קפלן 1, הקריה ירושלים 91030 טל': 02-5317201 פקס': 02-5695355

שער הממשלה : www.gov.il

<http://www.mof.gov.il/dover>

כנגזרת מתכנון זה, מחויבים אנו לתכנון מפורט של תקציביים משמעותיים בתקציב המדינה.

אדגיש ואציין - תכנון ארוך טווח אינו קביעת תג מחיר קבוע. זהו לא תכנון בעיני. תכנון משמעותו הצבת יעד ארוך טווח אותו אנו חפצים להשיג וקביעת הדרך להשגתו.

מסגרת תקציבית רב שנתית למערכת הביטחון הינה כלי נכון וחשוב לתכנון זה. אבל זו צריכה להיות מסגרת המשלבת חוכמה ותבונה.

פגיעה ביכולת הממשלה לקבל החלטות, מעת לעת, על סדרי העדיפות הלאומיים בהתאם לשינויים במצב הכלכלי, החברתי או הביטחוני תביא בסופו של יום למדיניות משתקת.

לכן, צריך יהיה לקבוע את "כללי המשחק" סביב מסגרת רב שנתית זו.

צריך יהיה לקבוע את חלקו של תקציב הביטחון בתוך התקציב הכולל. את תוואי הגידול ובצידו את תוואי ההתייעלות. את מרכיביו הקשיחים ואת המרכיבים ברי השינוי כתוצאה משינוי סדרי העדיפויות.

גבירותיי ורבותיי,

אני בטוח כי רובכם תסכימו איתי כשאומר, שמזה מספר שנים, המשק הישראלי מצוי במסלול הנכון.

שנת 2006 היתה שנה יוצאת דופן. לחיוב ולשלילה. שנה בה הומחש לנו, בעקבות כל המהמורות אותן עברנו, כי המדיניות הכלכלית המונהגת בישראל כיום היא נכונה.

רשמנו לזכותנו הישגים מרשימים כמעט בכל פרמטר כלכלי. אבל לא פחות חשוב בעיני מהשגת ההישג, הוא הפקת הלקחים ממנו. מאירועי שנת 2006 עלינו ללמוד מספר לקחים חשובים לעתידה של המדינה.

מדינה שיסודותיה הכלכליים אינם מבוססים דיים אינה יכולה לשרוד מערכה ביטחונית.

אני שמח שהשנה, למרות הקשיים, הצלחנו בניהול התקציב והוכחנו, כי **במדינת ישראל קיימת הנהגה כלכלית שקולה ואחראית.**

אני בטוח כי המסר שרק מדיניות כלכלית אחראית ועקבית, כמו זו שמיושמת כיום, יוצרת אמון אמיתי ומתמשך בשווקים, ומשמשת עוגן, ליציבות הספינה כשהים סוער, הופנם השנה ביתר שאת.

בכוונתי להמשיך במדיניות כלכלית אחראית, שתביא לצמיחה, בצד הקטנת הפערים החברתיים בחברה הישראלית.

נמשיך לבצע רפורמות מבניות וחברתיות, אשר יקדמו את הצמיחה במדינת ישראל ויצמצמו את הפערים החברתיים.

הצעדים החברתיים שעליהם הכרזתי לפני מספר ימים, קורמים בימים אלה עור וגידים. כבר השבוע יופץ תזכיר הצעת חוק, לאחר עבודה משותפת של כל הגופים, למס הכנסה שלילי, לפנסיית חובה ולאכיפת חוקי עבודה. זאת בצד העבודה המקצועית על הרפורמה בשוויי השימוש ברכב ובמעונות היום.

מדובר בתוכנית חברתית חשובה מאין כמותה, שבמסגרתה נשקיע במישרין סך של כ - מיליארד ושלוש מאות מיליון ₪, בעידוד אנשים לצאת ולעבוד.

הנפקת בתי הזיקוק בחיפה, הינה נדבך נוסף במדיניות המונהגת על – ידנו. מדובר בצעד משמעותי מאוד בהיקפו אשר בוצע לכל אורכו במקצועיות ובאחריות מרבית לכלכלת ישראל תוך התחשבות בכלל הצרכים.

בסופו של יום מהלך זה צלח. ארבעים וארבעה אחוזים ממניות החברה נמכרו. במהלך יום האתמול היינו עדים לביקושי שיא של פי שלושה ממכסת המניות שהוצעו, בסך של שישה מיליארד ₪.

בסופו של יום המחיר שבו נמכרו המניות היה גבוה ממחיר המינימום שנקבע.

אבל לא פחות חשוב מנתונים אלה, הוא הנתון כי כ – 50% מהמניות הוקצו למשקיעים זרים. זהו נתון משמעותי מאוד בעיני. זהו המשך ישיר להבעת האמון במשק הישראלי אליה היינו עדים בשנת 2006. זהו המשך ישיר לשיא ההשקעות שנקבע בשנת 2006.

אני יודע כי רק באמצעות עשייה מאומצת ומאוזנת המשלבת מדיניות כלכלית - חברתית נכונה - נגביר את הצמיחה במשק ונצמצם באופן אמיתי את הפערים החברתיים.